

# آلپ ارسلان فاتح آناتولی

تأليف يوسف داورسون

مترجمان:

آراز جوادپور

نازیلا جوادپور

نصر پروانه - شایسته

تبریز - ۱۳۹۲

سرشناسی : دورسون، یوسف

Dursun, Yusuf

عنوان و نام پدید آور : آلب ارسلان فاتح آناتولی / تالیف یوسف دورسون؛

ترجمان آراز جوادپور، نازیلا جوادپور.

مشخصات نشر : انتشارات نشر پروانه: شایسته، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری : ۱۶۰

شابک : 978-600-704-55-9

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : عنوان اصلی:

Anadolu fatihi sultan Alparslan -  
roman-.

موضوع : داستان‌های ترکی -- ترکیه -- تاریخ -- قرن ۱۱م

شناسه افزوده : جوادپور، آراز، (۱۳۷۱) - مترجم

شناسه افزوده : جواد پور، نازیلا، ۱۳۶۶ - مترجم

رده بندی کنگره : PL۲۴۸/۵۸۶TV ۱۳۹۲

رده بندی دیویی : ۸۹۴/۳۵۳۳

شماره کتابشناسی ملی : ۳۴۰۲۲۰۰

### انتشارات نصر پروانه

تبریز - چهارراه محقق - پاساژ نوبخت - طبقه زیرزمین - پلاک ۴

تلفن: ۵۵۴۴۷۶۷ - ۵۵۴۴۷۶۸ - ۰۴۱۱ دورنگار: ۵۵۴۴۷۶۸ - ۰۴۱۱

np\_nashr@yahoo.com

www.np-nashr.com



با همکاری

### انسان و شایسته

تبریز - خیابان امام - روبروی پست سه راه طالقانی

تلفن تماس: ۰۴۱۱ - ۱۰۰۰۰۰۰۰



### آلب ارسلان فاتح آنا تولی

تألیف: یوسف دورسون

مترجمان: آراز جواد پور - نازیلا جواد پور

|                          |   |                         |
|--------------------------|---|-------------------------|
| تایپ، طراحی و صفحه‌آرایی | : | فرشید                   |
| نوبت چاپ                 | : | اول - ۱۳۹۲              |
| اندازه و تعداد صفحه      | : | رقعی ۱۵۲ ص              |
| تیراژ                    | : | ۱۰۰۰ نسخه               |
| شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۶۴-۵۵-۹  | - | ISBN: 978-600-7064-55-9 |

قیمت: ۱۰۰/۰۰۰ ریال

## فهرست

| صفحه | عنوان                              |
|------|------------------------------------|
| ۹    | مقدمه                              |
| ۱۵   | سلطان آلب‌ها                       |
| ۱۹   | پیرشی از آتش را چه کسی خواهد پوشید |
| ۲۱   | زمان خطر است به پادشاهی            |
| ۲۵   | ما خواستار سلامت طفل ییگ هستیم     |
| ۲۷   | شانس سلیمان                        |
| ۳۱   | شانس، سلیمان را می‌تواند پاره کند  |
| ۳۳   | به خاطر سلطنت باید شمشیر سخن گفت   |
| ۳۷   | این قله بر ما تنگ است              |
| ۳۹   | در راه سلطنت خدا یارت باشد         |
| ۴۱   | مبارزه عقاب‌ها                     |
| ۴۵   | تک سلطان، آلب‌ارسلان!              |
| ۴۹   | آلب‌ارسلان پیش روی می‌کند          |
| ۵۳   | بیزانس احساس خطر می‌کند            |
| ۵۷   | برادر کوچک در فکر تصاحب سلطنت است  |
| ۵۹   | جشن‌ها ... جشن‌ها ... جشن‌ها       |
| ۶۱   | ملک شاه ولیعهد می‌شود              |
| ۶۵   | در حضور پدر بزرگ، سلجوق            |
| ۶۷   | زمان خدمت رسیده است                |
| ۷۱   | باز هم نبرد برادران                |
| ۷۷   | بهای عصیان                         |
| ۷۹   | افشین؛ یک جنگجوی از ملت ترکمن      |
| ۸۵   | آلب‌ارسلان و افشین دست به دست هم   |
| ۸۷   | آلب‌ارسلان در قفقاز                |

|     |                                                                 |
|-----|-----------------------------------------------------------------|
| ۹۱  | ..... بیزانس در پی دوستی با سلجوق                               |
| ۹۵  | ..... تهدید بیزانس                                              |
| ۹۷  | ..... دشمنی با آلب ارسلان انسان را وادار به چه کارها که نمی کند |
| ۹۹  | ..... نامه ای از افشین                                          |
| ۱۰۱ | ..... پیش پیمیده است که برای نابودی ترکان دست به کار شویم       |
| ۱۰۳ | ..... پیام عظیم در راه است                                      |
| ۱۰۷ | ..... آلب ارسلان در پی چیست؟                                    |
| ۱۰۹ | ..... پیش از کار با آلب ارسلان بیزانس محو می گردند              |
| ۱۱۱ | ..... در خواست صلح                                              |
| ۱۱۳ | ..... تعادل بر هم می خورد                                       |
| ۱۱۵ | ..... سخن آلب ارسلان با ...                                     |
| ۱۱۹ | ..... نبرد بزرگ شروع می شود                                     |
| ۱۲۳ | ..... امپراطور مسافر است یا بر؟                                 |
| ۱۲۷ | ..... تبریکها ... تبریکها ... تبریکها                           |
| ۱۳۷ | ..... سرنوشت غمگین امپراطور                                     |
| ۱۴۱ | ..... آلب ارسلان، فاتح آناتولی!                                 |
| ۱۴۳ | ..... هدف، ایجاد صلح و ثبات داخلی می باشد                       |
| ۱۴۵ | ..... سلطان ها هم می میرند                                      |
| ۱۴۹ | ..... لغتنامه                                                   |
| ۱۵۱ | ..... منابع دیگر                                                |

دونیادا قارانلیقلار اگر جمع اولایا هم  
بیر خیرداجا شمعین ایشغین سؤندوره بیلمز  
مفتون امینی

از زحمات تمامی دوستان، آشیان و خانواده‌ی محترم‌مان که زحمات  
فراوانی را کشیدند از صمیم قلب تشکر می‌نمایم. از خانم دکتر معصومه دایی و  
همچنین از خانم دکتر محسن نژاد و همسر ایشان آقای دکتر شریفی بی‌نهایت  
تشکر می‌نمایم.

وقتی شنیدم که دوست جوانمان، ترجمه‌ی یک رمان از روی واقعیات تاریخی را به پایان رساند از صمیم قلب شاد شدم.

شادمانی از بستن این کتاب توانان این خطه فارغ از هر گونه سرگرمی‌های بی‌معنی روزمره و گریزی از غالی، راهی را برمی‌گزینند که به هویت شعور یافته از روی سندهای واقعی ایل می‌شود.

اعتقاد بر آن است که برای رونق سازی و تبلور زیر ساخت‌های اجتماعی، فعالیت‌هایی را باید برگزید که برای بستر آفرینی و شکل دهی موضوع مذکور لازم و کافی باشد. پیشگیری از یک تاریخ، آنهم در گذشته‌ای که ممکن بوده بعضی انحرافات و بی‌اعتنا ساختگی جایگزین واقعیات ملموس آن در عصر میانه شود یک کارایی انهم‌آلوده و اراده‌ای فولادین.

جوان مترجم با این رمان تاریخی، با اینکه اولین نمود فرهنگ‌آفرین بوده و مسلماً با پذیرش این نکته که اولین تلاش به هیچ عنوان عاری از خطا و اشتباه نخواهد بود، جسارت و شهامت وی قابل تقدیر و شایان توجه هست.

اما در مورد نسخه‌ی اصلی این واقعه‌ی تاریخی، نکته‌ی جالب این که جوانان را مد نظر قرار داده است، جوانانی که گام در سنن هویت‌یابی و

شخصیت پردازی خود نهاده‌اند و می‌خواهند تاریخ خویش را بفهمند و پلی بر روی آینده‌ی سرزمین خود همراه با آگاهی و فرهنگ، بسازند.

این یک اصل اجتماعی است، مردمانی که بخواهند به حیات و سازه‌ی آینده‌ی خویش ادامه دهند، پس از زبان مادری‌شان، بایستی تاریخ خود را آنطور که شایسته هست، تحقیقاً مطالعه نموده و آن را درک نمایند.

نویسنده، اصلی کتاب آقای یوسف دورسون اهل کشور ترکیه، سعی در شناساندن قلمدانان واقعی - که در تاریخ، صفحات روشن و ماندگاری را از خود به یادگار گذاشته‌اند - کرده است.

آلپ ارسلان پسر اصلی و ابر مرد سلسله‌ی سلجوقیان در کنار سلجوق بنیان گذار امپراطوری سلجوقیان در این منطقه می‌باشد.

در این خصوص اسناد سرداران یا (روحش شاد) نویسنده و تاریخ‌نگار بزرگ آذربایجان در صفحه ۷۷ سیری در تاریخ آذربایجان می‌آورد: در دوران حکومت آلپ ارسلان و پسرش ملک شاه دولت بزرگ سلاجقه به اوج خود رسید. در آناتولی شکست بیزانسیان در سال ۱۰۷۱ م / ۴۶۳ هـ - ق دروازه‌های آسیای صغیر را بر روی تهاجمان سلجوقی گشود و این قوم دلیر بنیان و اساس دولت‌های مختلف ترک را در آن دیار نهادند.

این نوشته و تالیف استاد راه را بر هرگونه شبهه می‌بندد و ما بایستی عبرت لازم را در این مقطع زمانی گرفته باشیم علی‌الخصوص عنوان مجموعه‌ای، نسخه‌ی اصلی کتاب «ردپای آینده در تاریخ» درج شده که مفهوم فوق‌العاده پرمعنایی را بر ما می‌رساند.

بلی درست است با تاریخ هست که آینده شکل می‌پذیرد. به قول اندیشمندی «مسیر آینده‌سازی یک ملت در لابلای گذشته‌ی آن تبلور یافته و

مهیّا می‌شود». دقیقاً با توجه به این نکته «جواهر لعل نهرو» در کتاب نگاهی به تاریخ جهان می‌نویسد: ملتی که از تاریخ خودش آگاهی و درک لازم نداشته باشد مجبوراً دوباره همان اشتباهات گذشته را تکرار خواهد کرد.

اگر از منظر دیگر موضوع را بگشاییم، تحقیق و مطالعه از دید جامعه‌شناسی، تاریخ انسان‌ها را در معنی یابی زندگی خویش اساساً راهنمایی می‌کند.

انسان در کائنات زندگی همواره در جستجوی معنی بوده است و همین نکته وی را از حیوان ریز می‌تمایز ساخته است.

همان شالوده که خداوند در بیان آفرینش کاینات و اشرف آن «انسان» را مد نظر قرار داده، یعنی تکاپوی انسان بسوی «کمال» یعنی خدا گونه شدن انسان در مسیر «شدن» خود در تکامل تاریخ.

در راستای این حرکت هر فرد برای این معنی و چرای زندگی خویش رنج را نیز داوطلبانه می‌پذیرد، به اصطلاح رنج هدف‌دار شده و شجاعانه پذیرفته می‌شود در چنین ره آوردی انسان تاریخ خود را با تمامی رنج و عذاب‌هایش و با تمامی «تنهایی» و «تنها» به پیش و با ذره ذره هستی وجودی‌اش می‌آفریند و به آن افتخار می‌کند.

درست در همین مقطع و دوران زمانی است که انسان انتخاب معنای تاریخی‌اش آگاهانه خلق می‌شود و به ظهور می‌رسد.

پس در نتیجه مطالعه‌ی تاریخ و شناسایی آن اهمیت فوق‌العاده‌ای پیدا می‌کند. اهمیتی که در تاریخ «جاری» یعنی زمان حال، یک ملتی را به پیش و فعالیت و تکاپو وادار می‌سازد.

با توجه به نکات فوق این کتاب با لحنی بسیار ساده و آموزنده سعی در شناساندن قهرمانی دارد که در تاریخ به دنیا آمده، زیسته و در گذشته است. قهرمان واقعی که به آسمان‌ها چسبانده نشده و افسانه‌ای نیست و یا در لابلای تاریخ و احوال و احوال کتاب‌های کهنه از سرداب‌های قدیمی بیرون آورده نشده است.

آلپ ارسلان در این منطقه با مردمان عصر خویش زیسته و در تاریخ‌سازی ملت خود نقش اساسی ایفا نموده و سلجوقیان را عزت و عظمت بخشیده و نزدیک ۱۰۰۰ مایل مربع امپراطوری خود را راهبری نموده است.

دکتر تاریخی معتقد است که هفت مقطع بزرگ تاریخی در تاریخ این کشور سرچشمه‌ها دارند که یکی از آنها مقطع به قدرت رسیدن امپراطوری ترک‌های سلاجوقیان باشد.

ابن حوقل می‌نویسد که در سال ۱۰۷۳ میلادی یعنی نزدیک به هزار سال پیش شهری با شکوه بود با جامع زیاد و آذوقه‌ی فراوان و بازارهای متعدد.

این شهر مرکز آذربایجان و بسیار آباد بود وی می‌نویسد: که خوی و سلماس هم آبادان هستند و جمعیت زیادی دارند.

این دوران درست در زمان امپراطوری آلپ ارسلان بوده که هنر و علم نیز در سطح بالایی قرار داشت.

\*\*\*

در این کتاب بزرگترین پیروزی این امپراطور یعنی نبرد ملازگرد نیز به شکل ساده و قابل هضم و داستان گونه برای جوانان تشریح شده است.

به این ترتیب خواندن این رمان تاریخی، به تمامی جوانان و سایر افراد توصیه می‌شود و بار دیگر از این که دوست جوانمان آقای آراز جوادپور به ترجمه‌ی این اثر همت نموده، دست مریزاد می‌گوییم و امید دارم که این تلاش، آیدار بوده و مداومت داشته باشد.

www.ketab.ir